

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium Vítězslava Nováka, Jindřichův Hradec, Husova 333

Husova 333/II, 377 15 Jindřichův Hradec

Identifikátor školy: 600 008 282

Termín konání inspekce: 2. - 6. únor 2004

Čj.:	g5-1021/04-2078
Signatura:	og3zx501

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávání a výchovy v oborech 79-41-K/401 gymnázium - všeobecné, délka studia 4 roky a 79-41-K/801 gymnázium - všeobecné, délka studia 8 roků vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve vyučovacích předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, dějepis, základy společenské výchovy, matematika
- ❖ Materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy v oborech 79-41-K/401 a 79-41-K/801 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve vyučovacích předmětech bodu 1
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve vybraných vyučovacích předmětech bodu 1

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je příspěvkovou organizací. Zřizuje ji Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích. Sdružuje Gymnázium Vítězslava Nováka, kapacita 500 žáků, školní jídelnu, kapacita 680 jídel. Poskytuje střední všeobecné vzdělání ukončené maturitní zkouškou.

V době konání inspekce docházelo do 16 tříd obou realizovaných studijních oborů 490 žáků.

Třídy prvních 2 ročníků 8letého gymnázia jsou umístěny v odloučeném pracovišti Husova 1154, školní jídelna v suterénu školní budovy.

Budova Gymnázia Vítězslava Nováka byla postavena v roce 1923. Využita je do posledního místa, a proto byly pronajaty jako kmenové učebny pro nižší třídy víceletého gymnázia 2 klubovny v nedaleké budově náležející městu.

Inspekce proběhla v obou studijních oborech.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku zajišťuje 44 učitelů, z toho 5 na dohody o pracovní činnosti. Všichni splňují podmínku pedagogické způsobilosti. Podmínku odborné způsobilosti nespĺňují 4 vyučující. Hospitace u jednoho z nich nezjistily v odborné přípravě a plánování výuky žádné nedostatky. Organizace činnosti školy je zpracována v Organizačním řádu Gymnázia Vítězslava Nováka a provozním řádu školy, které obsahují školní řád a organizaci jednotlivých úseků. Napomáhají k bezproblémovému chodu organizace. Školní řád stanovuje pravidla chování a jednání žáků. Vedle zákazů a příkazů jsou v něm stanovena i práva žáků. Zpřístupněn je na chodbách i v učebnách.

Vedení školy tvoří ředitel, zástupce ředitele, hospodářka. Podle potřeby jsou zváni k jednáním předsedové předmětových komisí, výchovná poradkyně, protidrogová koordinátorka, případně další pracovníci. Pravomoci a odpovědnost jsou přesně vymezeny. Společnou práci koordinuje ředitel. Delegování pravomocí zvyšuje efektivitu řízení. Roční plán práce vychází z analýzy výsledků v uplynulém školním roce. Dokumentace související s organizací výchovně vzdělávacího procesu je vedena přehledně a systematicky. Upřesňuje organizační řád a zabezpečování vyučování.

Výuka ve sledovaných předmětech byly zajištěna příkladně. V předmětu český jazyk a literatura splňovali všichni vyučující požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost. Výuka dějepisu a základů společenských věd byla zabezpečena vyučujícími s odbornou

a pedagogickou způsobilostí. Pouze v prvním ročníku 8letého gymnázia vyučoval dějepis učitel s jinou odborností. Německý jazyk vyučuje 7 učitelů s různou délkou praxe, z toho 1 rodilá mluvčí, která je přínosem nejen pro žáky, ale i pro další školy, neboť zajišťuje také semináře pro další vzdělávání učitelů základních škol. Všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Matematiku a fyziku vyučuje 11 vyučujících. Všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jeden učitel matematiky je začínající, ostatní mají dlouholeté zkušenosti s vyučováním předmětů v gymnáziu.

Vedení školy se schází pravidelně jednou týdně nebo podle aktuální potřeby. Pedagogické rady se konají vždy před klasifikací. Provozní porady se organizují pravidelně 3x ročně a aktuálně podle potřeby. Zápisy informují o výsledcích výchovně-vzdělávacího procesu a současně jsou podkladem pro řešení problémových situací. Aktuální informace jsou předávány na poradách, při osobním kontaktu, na nástěnkách ve sborovně a prostřednictvím vnitřní počítačové sítě. Předávány jsou rychle a přesně, což umožňuje pružné řízení organizace.

Ve škole pracuje 7 předmětových komisí (cizí jazyky a latina, český jazyk, tělesná výchova, společenské vědy, matematika spolu s fyzikou a informatikou, biologie a chemie, estetická výchova). Scházejí se nejméně 3x během školního roku, zejména během vedlejších školních prázdnin. Z jednání vyhotovují zápisy, které jsou k dispozici v ředitelně. Komise mají za úkol připravovat návrhy úprav učebních osnov, témata maturitních prací, sestavovat otázky k maturitním zkouškám, vybírají vhodné učebnice, navrhuji koupi učebních pomůcek. Rada školy není zřízena. Její funkci zastupuje Společnost pro rozvoj Gymnázia Vítězslava Nováka, o. p. s. Nepedagogické pracovníky jednotlivých úseků řídí zástupce ředitele. Metodickým a odborným vedením začínajících učitelů jsou pověřováni učitelé podle své aprobace. V tomto školním roce vyučuje ve škole 1 začínající učitelka (český jazyk a literatura) a 1 učitel (matematika). Třídní učitelé jsou správci kmenových učeben a další učitelé jsou zodpovědní za odborné učebny, spravují jednotlivé kabinet, sbírky a knihovny (učitelská, žákovská a cizojazyčná). Podílejí se na přípravě žáků k soutěžím a předmětovým olympiádám, přípravě pomůcek a metodické spolupráci.

Hospitační činnost je v tomto školním roce plánována začala od druhého pololetí. Podílí se na ní ředitel a zástupce ředitele. Z hospitací jsou vedeny přehledné zápisy. Závěry jsou konkrétní a adresné. Plánované termíny jsou vedením sledovány a vyhodnocovány na poradách učitelů. Ředitel školy zpracoval kritéria osobního hodnocení pracovníků. Podkladem pro jeho stanovení jsou výsledky kontrol a hospitací.

V personální oblasti postupuje vedení školy podle dlouhodobé vize rozvoje školy. V souladu s potřebami a možnostmi školy se vyučující zapojují do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Vedení školy další vzdělávání podporuje. Posuzuje nabídky a účastníky vybírá podle potřeb výuky, zájmu vyučujících a organizačních možností školy. Další vzdělávání učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů se soustřeďuje především na zvyšování odborné kvalifikace, počítačové gramotnosti, pedagogicko-psychologické vzdělávání v oblastech komunikace a motivace. Škola využívá především nabídek Pedagogického centra v Českých Budějovicích, Goethe institutu, případně i Pedagogického institutu v Hollabrunnu (Rakousko).

Personální podmínky výuky mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Provoz školy je zajištěn ve vlastních prostorách. Kapacita učeben, šaten a sociálních zařízení postačuje počtu žáků a je plně využívána. Prostředí tříd i chodeb je čisté, upravené, působí příjemným dojmem. Stravování žáků je zabezpečeno ve vlastní školní jídelně. Škola zajišťuje pro žáky pitný režim. Psychohygienické zásady byly v průběhu výuky respektovány.

Výuka probíhala v hlavní budově školy a třídách odloučeného pracoviště. Sledované předměty se vyučovaly v prostorných a světlých učebnách, vybavených vhodným nábytkem, který je postupně obměňován. V některých byl televizor, videorekordér, učební pomůcky. Většinou je třeba didaktickou techniku a hlavně pomůcky pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů do tříd donášet. Škola má vlastní tělocvičnu a školní posilovnu. V blízkosti gymnázia je nově rekonstruované víceúčelové hřiště s kvalitním umělým povrchem.

Ve škole jsou 3 odborné nově rekonstruované laboratoře vybavené vhodným a praktickým nábytkem a odborné učebny fyziky a chemie. Výuka informatiky je realizována ve 2 učebnách vybavených 8 žákovskými pracovišti a řídicím počítačem. Kvalitu výpočetní techniky zvýšila ve školním roce 2002/2003 inovace hardware. Škola je připojena optickým kabelem na internet. Žáci mohou v rámci školní sítě využívat internet i v době mimo vyučování. Ve vyučování mohou být používány i data projektor, notebook, digitální fotografický přístroj, mikroskop s AV výstupem.

Významné místo v materiálním zabezpečení výuky školy zaujímají školní knihovny - žákovská, učitelská a cizojazyčná. Všechny jsou pravidelně doplňovány novou literaturou. V učitelské knihovně, i když je zaměřena odborně, je i bohatý fond beletrie a publikací společenských disciplin. V jejích fondech jsou i vzácné svazky z jezuitského gymnázia, jež ve městě působilo od konce 16. století do konce 18. století. Veškerá literatura je k dispozici žákům i pedagogům. V knihovně je možno vypůjčit si také odborné časopisy. Slouží studijním potřebám žáků i vyučujících. Využívají ji i studenti vysokých škol. Péči o ni je věnována velká pozornost.

Učitelé mají pro přípravu výuky k dispozici dobře vybavené kabinety (vyjma některých učitelů cizích jazyků) mají možnost kopírovat a využívat školní knihovnu. Pozitivním jevem je, že žáci mají učebnice. Učitelé je ve výuce ne vždy využívali. Pomůcky jsou pravidelně modernizovány. Vyhovující starší se soustavně udržují.

Výuka českého jazyka a literatury a společenských věd probíhala v kmenových učebnách. Používány jsou vhodné učebnice. Pro dějepis mají žáci učebnice v nižších třídách, žáci vyšších ročníků většinou učebnice nemají. Stejná situace je v předmětu základy společenských věd. Dále jsou k dispozici soubory dějepisných map, dějepisné atlasy a ucelené řady naukových videoprogramů pro oba předměty. Pro výuku českých dějin jsou ještě k dispozici diapozitivy a vyučujícími kopírované materiály.

Výuka německého jazyka probíhala ve 3 odborných učebnách, přiměřeně vybavených didaktickou technikou. Jedna z učeben je vybavena jako multimediální. Umístěna je v ní rozsáhlá sbírka materiálů o německy mluvících zemích. Další 2 učebny určené pro výuku německého jazyka jsou malé, prostor neumožňuje uspořádat pracovní místa variabilně. Pro výuku byly zvoleny vhodné základní učebnice, které jsou doplňovány dalšími materiály. Vyučování ostatních sledovaných předmětů probíhalo ve třídách, vesměs esteticky upravených.

Pro matematiku jsou ve škole všechny základní pomůcky. V obou gymnaziálních cyklech mají žáci k dispozici vhodnou řadu učebnic a sbírek úloh. Výukové programy nejsou využívány systematicky, jen příležitostně a podle kapacit učeben výpočetní techniky. Učitelé

mohou využít podle potřeby didaktickou techniku. Pro numerické výpočty a zjišťování funkčních hodnot žáci používali vlastní kalkulátory. Ve škole jsou k dispozici programovatelné kalkulátory, jejichž použití vhodně doplňuje např. témata Diferenciální a integrální počet. Většina hodin fyziky, probíhala v odborné učebně, která sousedí s rozlehlým kabinetem. V něm jsou uloženy pomůcky doplňované a udržované především díky péči a velkému nasazení učitele, který vyučuje ve škole většinu hodin předmětu. Sleduje a využívá vhodných nabídek firem, které distribuují školní pomůcky a řadu jednoduchých pomůcek vyrobil svépomocí. Od poslední inspekce se výrazně zlepšilo zařízení laboratoře pro fyzikální měření a laboratorní práce. Zařízení je vyrobeno na míru podle návrhu vyučujícího a plně vyhovuje skupinové práci žáků. S laboratoří souvisí temná komora pro experimenty z optiky. Žáci mají vhodné učebnice, fyzikální tabulky a sbírky úloh. Z výukových programů je využíván program pro optiku a pro prověřování fyzikálních znalostí. Žáci mohou využívat počítače umístěné v laboratoři. Úroveň materiálně-technických podmínek vzdělávací činnosti v matematice a fyzice umožňuje plnit gymnaziální osnovy. Pomůcky jsou při výuce plně využívány.

Materiálně technické zabezpečení koordinuje vedení školy v rámci finančních možností.

Materiálně-technické podmínky vyučování mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace vyučovaných oborů

Vyučované obory jsou realizovány v souladu s údaji v, že osnovy realizovaných vzdělávacích programů byly plněny. Povinná dokumentace byla vedena rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Škola vyučuje podle platných učebních dokumentů.

Rozvrh hodin byl sestaven podle učebních plánů schválených ředitelem školy. Zápisy v třídních knihách nezobrazovaly některých případech přesně průběh výchovně vzdělávacího procesu. Dokumentace školy je vedena na předepsaných tiskopisech. Výroční zpráva o činnosti školy byla zpracována podle platných právních předpisů.

Výuka je v souladu se schválenými učebními dokumenty vyučovaných oborů.

Kontrolu plnění učebních osnov provádí ředitel a jeho zástupce při hospitační činnosti, při kontrole třídních knih. Kontrolovány jsou písemnosti žáků a výsledky jejich učení. Opatření k nápravě zjištěných nedostatků jsou přijímána na návrhy učitelů, předmětových komisí a zástupce ředitele. Kontrola plnění učebních osnov není vždy důsledná (např. nebylo zjištěno neplnění učení osnovy vyučovacího předmětu dějepis ve 4. ročníku 4letého gymnázia a 8. Ročníku 8letého gymnázia).

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin a přestávek odpovídá psychohygienickým zásadám a respektuje potřeby žáků. Sledované předměty byly v rozvrhu vhodně zařazeny. Školní řád slouží jako základní norma chování žáků. Jsou v něm zakotveny povinnosti i práva žáků. Je doplněn řády odborných učeben, jejichž ustanovení odpovídají potřebám výuky a jsou dodržována.

Rodiče žáků získávají informace na plánovaných třídních schůzkách, případně telefonicky, písemně nebo osobně. Mají možnost informovat se kdykoliv na prospěch a chování svých dětí. Školní řád respektuje práva zletilých žáků.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je funkční.

Činnost výchovné poradkyně je zaměřena na spolupráci s třídními učiteli, na další profesní orientaci a individuální rady žákům při řešení výchovných a vzdělávacích problémů, je v kontaktu s vysokými školami.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře

Hospitace se uskutečnily v obou realizovaných studijních oborech u všech vyučujících. Všichni učitelé jsou k odborně a pedagogicky způsobilí, což se příznivě odrazilo v kvalitě a odbornosti výuky. Vyučující vynikají výbornými znalostmi.

Předmět je vyučován v souladu s učebními osnovami realizovaných vzdělávacích programů. Časová dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Vedení školy požaduje po vyučujících rámcově zpracované roční rozvržení učiva. Tyto dokumenty jsou formální. Teprve kontrolou zápisů v třídních knihách a jejich srovnáním se sešity žáků bylo možno zjistit, že učební osnovy jsou plněny. Kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Výukové cíle jednotlivých sledovaných hodin byly v souladu se standardem středoškolského vzdělávání.

Výuka probíhala v běžných učebnách, jež byly pěkně upraveny. V hodinách byly využívány k dokumentování výkladu vhodné a rozmanité obrazové materiály, žáci pracovali s nakopírovanými texty. V některých hodinách byly účelně používány normativní jazykové příručky.

V nižších ročnících 8letého gymnázia brali vyučující v úvahu věk žáků. Pomáhali jim vytvářet pracovní návyky. Stimulovali je k zapojení do učebních úloh. Kultivovali jejich verbální projev. Používali aktivizační metody práce. Většina žáků byla v průběhu hodin začleněna do učení. Časté střídání činností udržovalo žáky v pozornosti. Variabilita vyučovacích metod a učebních úloh, postup práce v logických krocích zvyšovaly efektivitu učení. V hodinách převažovaly učební činnosti žáků. V některých hodinách bylo zařazeno nepřiměřeně mnoho učiva. Výuka ve vyšších ročnících obou studijních oborů měla v převážné většině literárních hodin charakter sdělování. Převládala metoda výkladu, ale zařazovány byly i beseda, řízený rozhovor. Zařazeno bylo také individuální zkoušení a orientační frontální opakování učiva. Při opakování kladli vyučující otázky tak, aby byly jasné vztahy mezi učivem. Vyučovaná témata byla dokumentována množstvím zajímavých materiálů. V jazykových hodinách převládal tvořivý přístup vyučujících k výuce, při níž byla rozvíjena slovní zásoba žáků a jejich komunikační dovednosti. Vzhledem ke značnému množství naplánovaného učiva nezbýval v některých hodinách čas na uplatnění dovedností a názorů žáků. Většina vyučujících byla schopna žáky zaujmout, aktivizovat je. V některých hodinách převažovaly vyučovací činnosti učitelů, Většinou ale dostávali žáci příležitost získávat vědomosti a dovednosti samostatně.

Motivace žáků vycházela především z učiva, jež bylo vybíráno tak, aby bylo žákům blízké. Žáky pozitivně motivoval i osobní přístup vyučujících k vyučovaným tématům. V několika hodinách je k dobré práci motivovaly pestré metody vyučování. Pozitivně působil i dostatečný prostor pro vyjádření a uplatnění jejich názorů. Při hodnocení používali učitelé rozmanitých forem. Poskytovali žákům zpětnou vazbu o výsledcích jejich učení. Vždy respektovali individualitu žáka. Zejména v nižších třídách podporovali sebedůvěru žáků. Znalosti žáků byly hodnoceny objektivně.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky ve všech sledovaných hodinách byla založena na oboustranném respektování. Vyučující přistupovali k žákům vstřícně, s porozuměním a potřebnou tolerancí.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v německém jazyce

Hospitovány byly hodiny u šesti vyučujících ve víceletém i čtyřletém gymnáziu. Hodiny byly zodpovědně připraveny po stránce obsahové i hlediska vhodných forem a metod práce. Kromě základních učebnic byly využity další materiály a pomůcky – pracovní kopie, obrazový materiál, různé druhy slovníků a didaktická technika.

Výuka byla v přiměřené míře vedena v cizím jazyce. Vyučující věnovali vyváženou pozornost jednotlivým jazykovým dovednostem. Výuka byla věcně správná a dostatečně názorná. Vyučující zpravidla vhodně zařazovali rozmanité metody a formy práce přiměřené věku žáků. Žáci byli ve velké míře vedeni k nácvičce řečových dovedností, k ústnímu či písemnému vyjadřování a čtení s porozuměním. Velmi často byl zařazován poslech, a to buď k nácvičce správné výslovnosti, nebo jako poslech porozuměním. Zde se obvykle jednalo o situace z běžného života, v nichž žáci mohli rozvíjet své komunikační kompetence. Vyučující důsledně dbali na správnou výslovnost žáků.

Nejvýraznějšími a nejčastějšími motivačními prvky bylo průběžné povzbuzování žáků a pozitivní hodnocení jejich dílčích výkonů. V některých navštívených hodinách chybělo závěrečné shrnutí a celkové zhodnocení práce žáků. Žáci se vcelku ochotně zapojovali do nabízených činností. Měli dostatek prostoru pro tvořivou činnost. Vyučující je vedli ke schopnosti argumentovat, vyjádřit vlastní názor, také ke vzájemné pomoci a toleranci. Z hlediska motivace bylo rovněž důležité vysvětlení významu nové látky. Výraznou motivací pro žáky (i vyučující) jsou zahraniční kontakty s jinými školami a institucemi v Rakousku a Německu.

Žáci velmi často pracovali ve dvojicích nebo ve skupinách, dostali prostor pro samostatnou práci. Učitelé se chovali k žákům vstřícně s porozuměním. Dařilo se jim navodit atmosféru důvěry, spolupráce a vzájemného respektu. Předložené písemné testy svědčí o všestranném ověřování znalostí.

Průběh a výsledky vzdělání v německém jazyce byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenských vědách

Hospitace byly zaměřeny na předměty dějepis a základy společenských věd. Týdenní časová dotace sledovaných předmětů je v souladu se schváleným učebním plánem pro 4letá a 8letá gymnázia. Výuka je rozšířena o volitelné semináře, které navštěvují žáci maturitních ročníků. Vyučující dějepisu mají vypracované tematické plány vycházející z platných učebních osnov. Plány však nejsou chápány jako pracovní materiál, vyžadující průběžné vyhodnocování a případnou aktualizaci. Takto pojaté tematické plány, s výjimkou plánů pro 1 ročník, jsou formální. Kvalitním zpracováním se vyznačovaly tematické plány pro výuku základů společenských věd. Stanovené výukové cíle ve sledovaných hodinách tematicky odpovídaly a náročností byly přiměřené věku žáků. Návaznost probíraného učiva na předcházející témata byla vždy dodržena.

Dějepis vyučují vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, jednu třídu vyučuje učitel bez požadované aprobace. Výuku základů společenských věd zajišťuje učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učební látka byla žákům předávána věcně a odborně správně.

Výuka společenských věd probíhá v běžných učebnách, zařízených standardním způsobem. V některých hodinách dějepisu používali vyučující nástěnné mapy, v nižších ročnících měli žáci učebnice, v jedné hodině nakopírovaný materiál. Didaktická technika v průběhu inspekce nebyla při výuce použita.

Na sledované hodiny byli vyučující dobře připraveni po stránce obsahové, méně promyšlené a efektivní byly použité metody a formy práce. Didaktická struktura hodin dějepisu byla většinou stereotypní. Úvod hodin byl věnován krátkému opakování předchozího učiva,

případně zkoušení, následoval výklad nové látky. Ve 3 hodinách dějepisu žáci přečetli připravené referáty. Převládala frontální výuka, v níž dominoval vyučující. Metoda výkladu byla v malé míře kombinovaná dotazy na žáky, přičemž formulace otázek vedla žáky většinou k jednoslovným, doplňujícím odpovědím. Aktivita směřovala od učitele k žákům. Hodiny základů společenských věd byly zahajovány zkoušením žáků u tabule, zatímco ostatní žáci pracovali ve skupinách na zadání a po zkoušení interpretovali výsledky své práce. Poté následoval výklad nové látky. Vyučovací hodiny byly zakončeny shrnutím a upevněním probrané učební látky. V obou předmětech si žáci zapisovali při výkladu poznámky, v některých hodinách byl pořizován strukturovaný, přehledný zápis na tabuli.

Motivace žáků vycházela v hodinách dějepisu především ze seznamování s probíraným tématem a měla v závislosti na zvolených výukových metodách ve většině sledovaných hodin průměrnou úroveň. Výjimkou byla výuka v prvním ročníku 8letého gymnázia, v níž žáci byli vhodným způsobem využitím mezipředmětových vztahů motivováni v průběhu celé hodiny. V předmětu základy společenských věd a v semináři se vyučující dařila vstupní i průběžná motivace interpretací témat, která žáky oslovila a zaujala.

Klima ve třídách bylo přátelské, vyznačovalo se klidnou pracovní atmosférou. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla. Prostor pro aktivní uplatnění žáků a pro vyjadřování vlastních názorů byl vzhledem ke zvoleným didaktickým metodám v hodinách dějepisu omezen, více možností měli žáci v hodinách základů společenských věd. Rozvoji komunikativních dovedností žáků nebyla ze strany vyučujících věnována potřebná pozornost.

V hodinách, ve kterých bylo na začátku zařazeno zkoušení, byli žáci hodnoceni objektivně a hodnocení bylo zdůvodňováno. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využíváno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu byly dobré, v základech společenských věd velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a fyzice

Rámcové plány výuky předmětů vypracovala předmětová komise. Obsahují všechna témata gymnaziálních osnov obou studijních cyklů i témata rozšiřujícího učiva, na kterých se vyučující shodli, včetně jejich rozčlenění do ročníků. Je tím zajištěna návaznost učiva a nedochází k duplicitám. V době inspekce byla probíraná témata v souladu s časovými plány vyučujících.

Minimální časové dotace předmětů, které předepisují učební plány gymnázií obou studijních cyklů, jsou v učebních plánech školy posíleny prostřednictvím disponibilních hodin. Matematika se vyučuje v 8letém studijním cyklu v celkové dotaci 33 hodin a ve 4letém 15 hodin za studium, přičemž je v každém ročníku alespoň 1 hodina dělena na 2 skupiny. V posledním ročníku studia pak mohou žáci volitelně navštěvovat matematický seminář. Fyzika se vyučuje v 8letém studijním cyklu v celkové dotaci 22 hodin za studium, přičemž od 3. ročníku je 1 hodina dělena na 2 skupiny. Ve 4letém studijním cyklu je celková dotace předmětu 11 hodin za studium a v 1. až 3. ročníku je rovněž 1 hodina dělena na skupiny. Zařazením dělených hodin byl vytvořen dostatečný prostor pro praktické činnosti a laboratorní práce (za poslední 4 roky studia žáci absolvují 34 laboratorních prací). Kapacita nově zařízené laboratoře je plně využita.

Hospitované hodiny byly vyučujícími dobře připraveny. Měly stanoveny dílčí cíle a volba vyučovacích metod byla podřízena jejich dosažení. Náročnost učiva byla vždy v souladu se standardem gymnaziálního vzdělávání, učitelé respektovali individuální vzdělávací potřeby žáků a jejich nadání pro předměty. Nadání žáci se každoročně účastní předmětových olympiád. Žáci byli seznamováni i s ojmy, které standardní rámec učiva přesahují. Ve všech

hospitovaných hodinách bylo účelně využito dostupné materiálně technické vybavení a didaktická technika. Žáci jsou zvyklí pracovat ve všech fázích hodiny (výkladu, procvičování, samostatné práci) s učebnicemi, tabulkami, sbírkami úloh a kalkulačky, které měli při výuce k dispozici. S dalšími zdroji (odborné knihy a časopisy, internet) pracují především při zpracování seminárních prací z fyziky ve vyšších ročnících. Zvolené vyučovací metody a postupy respektovaly věkové zvláštnosti. V 1. ročníku 8letého studijního cyklu udržel vyučující organizováním rozmanitých činností pozornost a zájem žáků celou vyučovací hodinu. Zařadil i úlohy, které cvičily logické myšlení a geometrickou představivost, i když nesouvisely s probíraným tématem. Především ve vyšších ročnících zařazovali vyučující často samostatnou práci žáků, organizovanou tak, že všichni byli nuceni pracovat a konzultovat problémy s vyučujícím nebo spolužákem. Byly přitom uváděny všechny způsoby, které vedou k řešení úlohy nebo problému a diskutovány jejich přednosti. Žáci uměli vlastní řešení srozumitelně a přehledně zapisovat. V hodinách laboratorních prací z fyziky mají žáci vytvořeny pracovní návyky a respektují zavedenou organizaci, takže efektivně využili čas a práci dokončili. Pracovali ve skupinách většinou 3 žáků. Byli nenásilně vychováni k týmové spolupráci a vzájemné toleranci. Protokoly z laboratorních prací, které žáci zpracovávají i na počítačích, učitel kontroluje a diskutuje se žáky jejich eventuelní chyby vzniklé při měření nebo výpočtu.

Výklad nového učiva zahajovali vyučující zpravidla vhodnými motivačními otázkami nebo řešením zajímavého příkladu. Hlavním motivačním faktorem byla erudice všech vyučujících a jejich vztah k předmětům. Nevyžadovali memorování matematických vět nebo fyzikálních pouček, ale návodnými otázkami se snažili, aby se žáci nad nimi zamysleli a pochopili je. Ve všech hospitovaných hodinách probíhala nenucená oboustranná komunikace. Učitelé vystupovali jako organizátoři výuky přiměřeně dominantně. Ke studentům přistupovali partnersky.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a fyzice byly vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedení školy hodnotí v základní škole výsledky vzdělávání a výchovy na základě kontrol žákovských prací, písemností, závěrečných a maturitních prací. Průběžně je hodnocena účast žáků v soutěžích. Výsledky vzdělávání jsou komplexně hodnoceny na jednáních pedagogické rady. Škola dlouhodobě sleduje uplatnění svých absolventů v praxi a v dalším studiu. Ucelený systém vnitřní evaluace není vytvořen.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Ve škole probíhala tematická inspekce **Výuka německého jazyka v základních a středních školách**. Její výsledky budou zpracovány v celostátním měřítku a zveřejněny v souhrnné zprávě.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol předškolních zařízení a školních zařízení je v souladu se zřizovací listinou školy.

Vedení školy a většina učitelů vytvářejí příznivé prostředí pro všeobecný rozvoj žáků, chovají se k nim jako k rovnocennému partnerovi, dávají prostor pro jejich školní i mimoškolní aktivity. Ve srovnání s minulou inspekcí se klima školy zlepšilo zásluhou příchodu několika kvalitních mladých pedagogů. Žáci mají možnost jednat s vedením školy i na oficiální úrovni prostřednictvím občanského sdružení Studentská samospráva Gymnázia Vítězslava Nováka.

V posledních 3 letech bylo přijímáno na vysoké školy různých typů i oborů (architektura, filozofie, žurnalistika, dějiny umění, umělecké školy, technické obory, matematika, chemie, přírodní vědy minimálně 85 % žáků maturitních tříd apod.) Žáci se účastní pravidelně olympiád a soutěží téměř ve všech předmětech. Postupují minimálně do okresních kol, v nemálo případech i do kol vyšších (např. v německém a francouzském jazyku, matematice), Účastní se i jiných soutěží, přehlídek a projektů Zelená stezka - zlatý list, Gymnasia cantant, mezinárodních projektů a soutěží ASP UNESCO, ve kterých reprezentuje Českou republiku. Ve sportu se prosadili zejména v celostátních kolech v basketbale a lehké atletice

Někteří pedagogové se podílejí na organizaci předmětových olympiád a DVVP. Škola má certifikát pro organizaci školení Informační gramotnosti, pravidelně spolupracuje s veřejnými institucemi (okresní soud, finanční úřad, městský úřad, muzeum, Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec), pořádá exkurze, organizuje stáže, besedy, výstavy.

Na mezinárodní úrovni spolupracuje při DVVP s PI NÖ Dolní Rakousko. Výrazně se podílí na projektech s městy Karlskrona, Bratislava. Organizuje mezinárodní výtvarnou soutěž Naše město v proměnách času, projekt pro žáky základních škol z regionu i pro veřejnost Den vody aneb Vajgar jak ho neznáte, připravuje historické a hudební projekty. Pořádá výměnné pobyty žáků a spolupracuje s partnerskými školami v Neckargemündu, Kremsu, Steffisburgu, Zlatých Moravcích. Spolupracuje s Roatry clubem a jinými institucemi. Pro žáky jsou motivující roční studijní pobyty v USA, ale i jiných zemí. Umožňuje studijní pobyty žákům ze zahraničí ve škole.

Významně jsou podporovány studentské aktivity (organizování Majáles, pěvecký sbor, hudební skupina, divadelní kroužek, Klub mladých Evropanů, sportovní hry apod.). Škola organizuje ve veřejných budovách výstavy z prací žáků, krajská kola sportovních soutěží, veřejné sbírky pro neziskové organizace, pořádá tradiční divadelní představení pro děti, je organizátorem pravidelného přespolního běhu, podporuje tlumočnickou a průvodcovskou činnost žáků.

Škola navazuje na tradice bývalého jezuitského gymnázia, zrušeného v roce 1778 a obnoveného v roce 1807, v němž vyučoval Bohuslav Balbín. Významným absolventem je hudební skladatel Vítězslav Novák. Škola vždy nabízela kvalitní a široce pojaté vzdělávací programy, rozvíjela široké aktivity ve městě i v regionu. Na tyto skutečnosti programově navazuje.

Ředitelství školy navrhuje řešit nedostatek výukových prostor realizací půdní vestavby. Podle navrhovaného projektu by vznikly 4 nové třídy pro výuku dělených předmětů (jazyky, výpočetní technika.) a zároveň víceúčelové prostory pro estetickou výchovu použitelné jako společenské prostory, které škole chybějí. Projekt počítá i se studovnou a novými kabinety vyučujících.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Jihočeským krajem se sídlem v Českých Budějovicích ze dne 27. 11. 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 15. 2. 2002 pod čj. 31 553/01-21
3. Třídní knihy za školní rok 2003/2004
4. Třídní výkazy
5. Organizační řád platný ve školním roce 2003/2004
6. Školní řád ze dne 1. 9. 2002
7. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2003/2004 od 3. 11. 2003

8. Zápisy z klasifikačních pedagogických rad za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
9. Organizace školního roku 2003/2004
10. Úvazky vyučujících ve školním roce 2003/2004
11. Dotazník pro ředitele školy
12. Učební plán oboru 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné
13. Učební plán oboru 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné
14. Učební plány schválené ředitelem školy pro školní rok 2003/2004
15. Učební osnovy předmětů český jazyk a literatura, německý jazyk, matematika, dějepis, základy společenských věd
16. Tematické plány hospitovaných vyučujících pro školní rok 2003/2004
17. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004
18. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003 z října 2003
19. Plány práce metodických a předmětových komisí ve školním roce 2003/2004
20. Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitele ve školním roce 2003/2004
21. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Učitelé sledovaných předmětů splňují vyjma 1 požadovanou odbornou a pedagogickou kvalifikaci. Chybějící odborná způsobilost nesnižovala kvalitu výuky. Učitelství sbor je stabilizovaný a má příznivou věkovou strukturu. Jeho složení umožňuje plnit realizované vzdělávací programy. Organizační zabezpečení chodu školy je promyšlené a funkční.

Provoz školy je zajištěn v kulturním podnětném prostředí, ve vhodných budovách, upravených třídách, jež jsou vybaveny vhodným nábytkem. Vhodné jsou i prostory v odloučeném pracovišti. Vedení školy dbá na modernizaci pomůcek. Ve výuce nalézají uplatnění výpočetní technika. Vybavení učebními pomůckami má velmi dobrou úroveň.

Poznátky o průběhu a výsledcích výchovně-vzdělávacího procesu získané kontrolní a hospitační činností jsou analyzovány a využívány ke zvýšení úrovně výuky. Kvalitu vyučování příznivě ovlivňuje soustavné další vzdělávání pedagogických pracovníků. Výuka ve sledovaných předmětech a odborném výcviku probíhala podle schválených učebních osnov. Ve vyučování se funkčně střídaly činnosti žáků a sdělování učitelů. Žáci byli často aktivními účastníky vyučování. Metody a formy práce byly pestré. Při stanovování konkrétních vzdělávacích cílů vycházela většina vyučujících ze schopností a možností žáků. Využívány byly mezipředmětové vztahy. Učivo bylo žákům podáváno věcně správně, srozumitelně a v rozsahu, který odpovídal věku a schopnostem žáků. V některých sledovaných hodinách převažoval verbální projev vyučujících. Žáci přistupovali k práci zodpovědně, pracovali pozorně a soustředěně.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti se zúročují v mimořádně rozsáhlých mimoškolních aktivitách ve městě, České republice i zahraničí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jiří Horák, prom. historik	Jiří Horák v. r.
Členové týmu	PhDr. Jiří Fila	Jiří Fila v. r.
	PhDr. Marie Stolbenková	Marie Stolbenková v. r.
	Mgr. Lidmila Schleissová	Lidmila Schleissová v. r.
	Jaroslava Moserová	
	Libuše Komarovová	

V Prachaticích dne 29. března 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. 4. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Miloslav Vokáč

Miloslav Vokáč v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Zlatá stezka 245, 383 01 Prachatice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Jihočeský kraj, Krajský úřad U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice	2004-04-30	g5-1026/04-2078
Rada školy - Ing. Ludmila Víková, prezidentka, Planá 45 370 01 České Budějovice.	2004-04-30	g5-1027/04-2078

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.